

Krajowy System e-Faktur (KSeF)

Informator dla klientów biura rachunkowego

KB RACHUNKOWOŚĆ
Księgowość & Finanse

Wstęp

Krajowy System e-Faktur (KSeF) to centralna baza Ministerstwa Finansów, która pozwala na odbieranie i udostępnianie faktur ustrukturyzowanych (e-faktur) przez przedsiębiorców. Tym samym każda generowana przez przedsiębiorcę e-faktura będzie trafiała przez KSeF do odbiorcy. Jej głównym celem jest poprawa efektywności podatkowej, ograniczanie błędów w rozliczeniach VAT oraz ułatwienie działalności gospodarczej poprzez lepszy dostęp do dokumentacji.

KSeF działa jako obszerna baza danych, do której dostęp wymaga uwierzytelnienia. Faktury przesyłane są i odbierane za pomocą komercyjnych narzędzi, ale istnieje również bezpłatna aplikacja udostępniona przez Ministerstwo Finansów. Wprowadzenie obowiązku korzystania z KSeF w Polsce oznacza **koniec papierowych faktur**, ale też wymaga znaczących zmian organizacyjnych w firmach, biurach rachunkowych i w ich procesach.

Obecnie korzystanie z Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) jest na zasadzie dobrowolności, jednakże data rozpoczęcia obowiązkowego stosowania KSeF jest już pewna.

Korzystanie z KSeF ma być obowiązkowe od:

1 lipca 2024 r.

Wejście w życie obowiązkowego KSeF dla podatników VAT.

1 stycznia 2025 r.

Obowiązkowy KSeF dla podatników, u których sprzedaż jest zwolniona z VAT.

Opracowanie to ma na celu przybliżenie tematyki KSeF naszym klientom oraz przedstawienie rozwiązań na napotymane wyzwania.

Twoje biuro rachunkowe.

Jak będzie wyglądać wystawianie faktur od lipca 2024 roku?

Wielu z nas kontynuować będzie wystawianie faktur tak jak dotychczas, korzystając z tego samego oprogramowania i standardowych wzorów faktur. Proces przesyłania dokumentów do KSeF będzie działał w tle, niezauważalnie. Z czasem KSeF, będąc jedynie magazynem faktur, przestanie być dla nas obecny w codziennej świadomości.

Niektóre firmy korzystające z oprogramowania nieprzystosowanego do integracji z KSeF, będą zmuszone do zmiany na nowe systemy lub do korzystania z bezpłatnej Aplikacji Podatnika.

Kluczowa jest świadomość, że podatnicy VAT będą zobligowani przysyłać faktury poprzez KSeF. Nieprzestrzeganie tego obowiązku będzie skutkować sankcjami karno-skarbowymi.

Istotną kwestią, na którą warto zwrócić uwagę, jest data wystawienia faktury. Podczas tworzenia dokumentu w KSeF konieczne jest wypełnienie w pliku XML pola P_1, które dotyczy daty wystawienia faktury. Pole to zostaje wypełnione jednak dopiero w momencie faktycznego przekazania dokumentu do systemu. Oprócz tego na fakturze pojawi się również pole „DataWytworzeniaFa”, czyli data wytworzenia dokumentu w Twoim programie. Ma ono jednak charakter czysto techniczny. W efekcie data wystawienia e-faktury może być różna. **Jest to dość istotne dla firm, które są przyzwyczajone do wystawiania faktur VAT z datą wsteczną (tzw. antydatowanie).** Po wejściu KSeF antydatowanie dokumentów stanie się niemożliwe.

Zapytaj swojego dostawcę oprogramowania o plany dotyczące integracji z KSeF oraz o koszty związane z tą funkcją. Oszacuj przyszłe wydatki z tym związane. Może okazać się, że będziesz potrzebował nowego oprogramowania do wystawiania faktur.

Jeżeli obecnie wystawiasz faktury ręcznie (papierowo) lub korzystając z Excela, konieczne będzie przejście Twojej firmy na nowy sposób wystawiania faktur.

Czy będzie możliwość podglądu faktury z KSeF?

Zasadniczo faktury będą tworzone w formie ustrukturyzowanej (e-faktury), zgodnie z oficjalnym wzorem faktury wydany przez Ministra Finansów. W praktyce będzie oznaczać to wypełnianie określonych pól określonymi danymi. Niektóre z tych pól będą wymagane, inne opcjonalne.

W pewnych sytuacjach uzupełnienie jednego z opcjonalnych pól może sprawić, że inne pole stanie się obowiązkowe np. wpisanie informacji o zapłacie będzie wymagało podania daty zapłaty.

Faktura przechowywana w KSeF będzie dostępna do pobrania w różnych formatach, w tym głównie XML i PDF. Korzystanie z Aplikacji Podatnika umożliwi pobranie i wydrukowanie faktury

w formacie PDF. Aplikacje współpracujące z KSeF będą pobierać i przechowywać faktury w formacie XML.

Programy księgowe (lub do fakturowania) mogą ściągać faktury za każdym razem przy ich przeglądaniu lub pobrać je raz i zachować w swojej bazie danych, co umożliwi dostęp do nich bez potrzeby połączenia z internetem. Przyjmuje się, że to będzie standardowa praktyka, ponieważ pobrana faktura nie zajmie więcej miejsca niż manualny wpis w rejestrze VAT, więc nie powinno to znacząco wpływać na rozmiar baz danych.

Każda faktura w formacie XML będzie mogła być „zwizualizowana”, czyli wyświetlona w formie przyjaznej dla użytkownika. Co istotne, wszystkie faktury będą prezentowane w jednolity sposób. Jeśli np. twórca aplikacji zdecyduje, że numer faktury będzie umieszczony w określonym miejscu na stronie, to zawsze będzie on tam wyświetlany. Ułatwi to odnajdywanie specyficznych informacji, jak „metoda kasowa” czy „mechanizm podzielonej płatności”, poprzez spojrzenie w konkretne miejsce. Oczekuje się, że większość programów księgowych będzie dostosowywać swój interfejs do wyglądu faktury z Aplikacji Podatnika.

Natomiast to, czy w programach księgowych będą widoczne wszystkie pozycje z faktur, czy tylko podsumowania stawek VAT, zależy od twórcy oprogramowania i specyfiki programu. Może być tak, że program będzie wyświetlał pełną treść każdej pozycji z faktury, albo ograniczy się do wyświetlania podsumowań stawek VAT, lub też umożliwi wybór między tymi opcjami. Programiści mają tu dużą swobodę, a wiele może się jeszcze zmienić do lipca 2024.

Wypróbuj wystawienie kilku faktur w Aplikacji Podatnika i zapoznaj się z ich wyglądem. Zaznajom się z potencjalnie nowym wzorem faktury. Dzięki temu łatwiej będzie Ci rozpocząć pracę.

Skontaktuj się z dostawcą Twojego oprogramowania, aby dowiedzieć się, w jaki sposób będzie prezentować faktury i czy taki sposób prezentacji jest dla Ciebie odpowiedni. W najgorszym przypadku może okazać się, że będzie konieczna zmiana oprogramowania.

Czego nie można, a co można w KSeF?

Obecnie istnieje możliwość "anulowania" faktury, która jeszcze nie została włączona do obrotu prawnego, czyli nie została przyjęta przez drugą stronę. Ten sposób działania, chociaż nie oparty bezpośrednio na ustawodawstwie, a raczej na praktyce gospodarczej, okazuje się bardzo użyteczny w niektórych sytuacjach.

Faktury wysłane do systemu KSeF nie mogą zostać anulowane, ponieważ system nie oferuje takiej możliwości. Wszystkie błędy na fakturze zarejestrowanej w centralnej bazie można

skorygować tylko za pomocą faktur korygujących lub w określonych przypadkach ustawowych – za pomocą not korygujących.

Przykładowo, jeśli wystawca pomyli się w NIP nabywcy, to powinien:

- wystawić korektę tej faktury „do zera”,
- wystawić nową fakturę na właściwe dane.

Aktualnie, gdy faktura z błędnym NIP trafia do właściwego kontrahenta, to na etapie kontroli możliwe jest wyeliminowanie tego typu błędu poprzez wystawienie noty korygującej (nabywca) lub faktury korygującej (sprzedawca).

Aktualnie sprzedawcy mogą dołączać różne dokumenty do faktur wysyłanych klientom, takie jak specyfikacje, karty gwarancyjne, dokumenty WZ, umowy, CMR i inne. To możliwe nawet w przypadku wysyłania faktur przez e-mail, gdzie sprzedawca może dołączyć ich skany.

W systemie KSeF ta opcja nie będzie dostępna. Nie będzie możliwości dołączenia żadnych załączników do faktur, niezależnie od ich formy. Wszystkie dokumenty związane ze sprzedażą będą musiały być przesyłane w inny sposób.

Musimy się przygotować na to, że niektóre dokumenty pozostaną poza systemem KSeF i będą wymagały innego sposobu przekazywania klientom, na przykład takiego, jaki jest obecnie stosowany. Przykładem mogą być faktury dla osób fizycznych, które nie muszą być wysyłane do KSeF, ale wymagają zaksięgowania.

System KSeF nie dokonuje weryfikacji prawidłowości danych wprowadzonych do faktur. Nie kontroluje, czy wynik mnożenia ilości przez stawkę jest prawidłowy ani nie ocenia, czy zastosowane stawki VAT są poprawne (na przykład można użyć stawki 22%). Jedynym aspektem, na który KSeF zwraca uwagę, jest to, czy wszystkie wymagane pola na fakturze zostały uzupełnione oraz czy osoba przysyłająca fakturę posiada odpowiednie uprawnienia do tego.

KSeF oferuje funkcję dodawania opcjonalnych pól do faktur, co umożliwia włączenie dodatkowych, dowolnych informacji. Te pola mogą być użyteczne do komunikacji z księgowym, ale warto mieć na uwadze, że ich zawartość będzie również dostępna dla odbiorcy faktury.

Rozważ, w jaki sposób zamierzasz informować biuro rachunkowe, który zakup jest towarem, a który stanowi koszt. Tak fundamentalne kwestie powinny zostać określone jak najszybciej.

Już teraz rozpocznij rozmowy z kontrahentami na temat ustalania metod łączenia dokumentów towarzyszących do faktur z fakturami właściwymi.

Jak zmieniają się płatności za faktury?

Czynni podatnicy VAT, którzy realizują płatności za e-faktury, muszą zaznaczać w przelewach numer identyfikacyjny faktur z KSeF. Jeżeli płatność obejmuje kilka faktur, wymagane jest wskazanie wspólnego identyfikatora. Nabywca będzie mógł „zapytać” KSeFn o zbiorczy numer dla kilku faktur.

Jeżeli płatności dokonuje inny podmiot niż nabywca, jest on również obowiązany do podania identyfikatora z KSeF.

W sytuacji, gdy firma reguluje płatność za fakturę, która nie została jeszcze przekazana do KSeF z uwagi na awarię lub braku dostępności systemu KSeF, obowiązek wskazania numeru identyfikacyjnego zostaje zniesiony. W każdym innym przypadku, jeżeli sprzedawca będący czynnym podatnikiem VAT wystawia fakturę poza systemem KSeF z przyczyn leżących po jego stronie, to nabywca musi odczekać z dokonaniem płatności aż do momentu, gdy sprzedawca przekaże tę fakturę do systemu KSeF, gdyż faktury wystawione poza KSeF nie mają mocy prawnej. W praktyce oznacza to konieczność sprawdzania przez nabywcę komunikatów o awariach i niedostępnościach KSeF.

Powyższe wytyczne odnoszą się wyłącznie do e-faktur. Nie mają zastosowania do płatności zaliczek **przed otrzymaniem faktury zaliczkowej** ani do płatności za proformy. Płatności za te dokumenty mogą być realizowane według dotychczasowych zasad.

Jako nabywca zadбай o rejestrowanie w swoim systemie identyfikatorów z KSeF. Ułatwi ci to prawidłowe realizowanie płatności.

Podczas dokonywania płatności za faktury wystawione poza systemem KSeF zaleca się zachowanie szczególnej ostrożności. Najbezpieczniejszym rozwiązaniem jest oczekiwanie na pojawienie się faktury w systemie KSeF przed przystąpieniem do płatności.

Faktury korygujące

Faktura korygująca do e-faktury powinna być również wystawiana przez KSeF w formie e-faktury. Faktury korygujące powinny zawierać numer identyfikacyjny faktury pierwotnej nadanej przez KSeF. Oprócz tego należy wskazać datę wystawienia faktury korygowanej oraz jej numer. Opcjonalnie w systemie można wpisać powód wprowadzania korekty.

KSeF ułatwia także wystawianie faktur korygujących in minus w VAT. Nie będzie już obowiązku gromadzenia dokumentacji, która ma stanowić dowód uprawnienia do obniżenia podstawy podatku VAT. Dzięki temu rozliczanie faktur korygujących jest znacznie uproszczone.

Co więcej, jeżeli nabywca towaru lub usługi otrzyma fakturę zawierającą błędy, może wprowadzić propozycję faktury korygującej do KSeF. Propozycja ta, po zaakceptowaniu przez wystawiającego dokument sprzedaży, zostanie przekształcona w faktyczną fakturę korygującą i otrzyma odpowiedni numer identyfikacyjny.

Faktury zaliczkowe

W KSeF można wystawiać także faktury zaliczkowe. Te także muszą mieć formę e-faktury. Przedsiębiorca powinien udokumentować każdą otrzymaną zaliczkę na poczet sprzedaży towarów lub usług. Faktury zaliczkowe nie są wymagane, jeżeli podatnik otrzyma zaliczkę za czynność opodatkowaną VAT, która zostanie wykonana w tym samym miesiącu. Zasada ta nie ma zastosowania, gdy prawo określa szczególne terminy wystawiania faktur.

Co bardzo istotne, faktura końcowa powinna zawierać wszystkie numery identyfikacyjne wystawionych uprzednio faktur zaliczkowych.

Kasy fiskalne

Od 1 stycznia 2025 roku nie będzie możliwości wystawiania faktury za pośrednictwem kasy fiskalnej. Taka sprzedaż będzie mogła zostać udokumentowana tylko paragonem sprzedaży.

Wyłączenia z obowiązku stosowania KSeF

Aktualnie przedsiębiorcy mają możliwość używania systemu KSeF na zasadzie dobrowolności. Jednak od 1 lipca 2024 roku będzie obowiązywać ich wymóg stosowania Krajowego Systemu e-Faktur. Nie wszystkie podmioty będą musiały stosować się do tego przepisu – niektóre zostaną z niego zwolnione lub będą musiały go przestrzegać dopiero w późniejszym terminie.

Do końca roku 2024 nie będą musieli wystawiać e-faktur ci podatnicy, którzy:

1. Zwolnieni są z VAT, zarówno podmiotowo jak i przedmiotowo.
2. Wystawiają faktury uproszczone (tzw. paragony z NIP) dokumentujące transakcje, których całkowita kwota należności nie przekracza 450 zł lub 100 euro).
3. Dokumentują czynności fakturami wystawionymi przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Ponadto obowiązek e-fakturowania nie będzie dotyczył wystawiania faktur:

1. Na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej.
2. W przypadku odpowiednio udokumentowanych dostaw towarów lub świadczenia usług:
 - przejazdu autostradą płatną, udokumentowanych fakturami w formie biletu jednorazowego,
 - przewozu osób na dowolną odległość: kolejami normalnotorowymi, taborem samochodowym, statkami pełnomorskimi, środkami transportu żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej, promami, samolotami i śmigłowcami, udokumentowanych fakturami w formie biletu jednorazowego,
 - w zakresie kontroli i nadzoru ruchu lotniczego, za które są pobierane opłaty trasowe, w tym usług objętych 0% stawką VAT.
3. Przez podatnika nieposiadającego siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca jej prowadzenia na terytorium kraju.

Zagraniczni kontrahenci nie mają dostępu do Krajowego Systemu e-Faktur i nie będą w stanie pobrać wystawionego przez polską firmę faktury VAT. Należy pamiętać jednak, że dla kontrahenta zagranicznego należy również wystawić fakturę w KSeF.

Awarie, niedostępności i inne problemy z KSeF

Jak każdy system informatyczny, KSeF również może napotkać problemy techniczne i przestać działać, na przykład z powodu awarii. Może być również czasowo niedostępny z różnych przyczyn, które nie są wymienione w ustawie, jak na przykład prace serwisowe. Ryzyko takich zdarzeń jest wyższe w okresach intensywnej aktywności użytkowników KSeF, czyli na początku i na końcu miesiąca.

O wszelkich problemach technicznych lub niedostępności systemu podatnicy powinni być informowani za pośrednictwem komunikatów na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) ministra finansów. Jeśli strona BIP również jest nieaktywna, minister ma obowiązek ogłosić informację o problemach w mediach masowych, co może obejmować telewizję, radio lub media społecznościowe.

W przypadku awarii moment jej rozwiązania często pozostaje nieokreślony. Natomiast w sytuacji planowanej niedostępności systemu, jak na przykład podczas prac serwisowych, minister powinien informować o planowanym czasie rozpoczęcia i zakończenia przerwy. Ustawa nie określa, jak długo przed tymi wydarzeniami komunikaty powinny być publikowane.

Istnieje również możliwość, że trudności z dostępem do KSeF będą wynikać z problemów po stronie firmy. Możliwe scenariusze to brak dostępu do internetu, utrata uprawnień do korzystania z KSeF, awaria oprogramowania służącego do wysyłania faktur do systemu lub wygaśnięcie ważności podpisu elektronicznego.

Co zrobić, gdy chcemy wystawić fakturę, a KSeF ma awarię lub jest niedostępny z powodów leżących po dowolnej stronie? Mamy dwie możliwości:

1. Oczekiwanie na przywrócenie KSeF. Terminy na wystawienie faktury pozostają niezmienione, co ogólnie oznacza 15 dzień miesiąca następującego po miesiącu dostarczenia towaru, wykonania usługi czy otrzymania zaliczki.
2. Wystawienie faktury w formie elektronicznej bez przesyłania jej do KSeF (z oczywistych powodów). Fakturę należy wysłać do KSeF w terminie:
 - siedem dni od zakończenia awarii systemu,
 - następnego dnia roboczego po ustaniu niedostępności,
 - następnego dnia roboczego po wystawieniu – w przypadku problemów po stronie podatnika.

Jeśli nie ma możliwości wystawienia faktury w systemie KSeF, zaleca się sprawdzenie aktualnych komunikatów Ministerstwa Finansów i cierpliwe oczekiwanie.

Czy biuro rachunkowe powinno otrzymać dostęp do KSeF?

Formalnie rzecz biorąc, nie jest to wymagane. Jednak w praktyce jest to zalecane.

Po pierwsze, wiele błędów przy wprowadzaniu danych do rejestrów i ksiąg rachunkowych pojawia się podczas przepisywania liczb. Możliwość pobierania faktur bezpośrednio z KSeF pomoże wyeliminować ten problem.

Po drugie, umożliwi to biurowi rachunkowemu ciągle pobieranie i księgowanie dokumentów bez konieczności fizycznego dostarczania papierowych faktur do biura.

Z drugiej strony, w twoim KSeF mogą pojawić się błędnie faktury za usługi czy towary, które nie zostały zamówione lub nie są kosztem firmy, jak na przykład prywatne zakupy. Może się tak zdarzyć, ponieważ KSeF nie posiada funkcji akceptacji lub odrzucania faktur, co oznacza, że pomyłkowo wystawione faktury na danego kontrahenta mogą trafić do biura rachunkowego, które automatycznie pobiera wszystkie dokumenty z systemu.

Zakres obsługi KSeF będzie ustalany indywidualnie z każdym klientem, zgodnie z jego zapotrzebowaniem oraz jego możliwościami technicznymi.

Sankcje

Jeżeli firma wbrew obowiązkom:

- nie wystawiła faktury e-faktury przy użyciu KSeF,
- w okresie trwania awarii lub niedostępności KSeF wystawiła fakturę niezgodnie z udostępnionym wzorem,
- nie przesłała do KSeF faktury w terminie 7 dni roboczych od dnia zakończenia awarii lub w terminie 1 dnia roboczego od dnia wystawienia w przypadku niedostępności z innych przyczyn niż awaria.

to naczelnik urzędu skarbowego w drodze decyzji nakłada na podatnika karę pieniężną w wysokości do 100% kwoty podatku wykazanego na tej fakturze wystawionej poza KSeF, a w przypadku faktury bez wykazanego podatku – karę pieniężną w wysokości do 18,7% kwoty należności ogółem wykazanej na fakturze wystawionej poza KSeF.

Karę pieniężną uiszcza się bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego na rachunek bankowy właściwego urzędu skarbowego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji o nałożeniu tej kary.

Sankcje za naruszenie przepisów o KSeF wchodzą w życie od 1 stycznia 2025 roku.

Podsumowanie

KSeF zmienia sposób interakcji między sprzedawcami a nabywcami, wymuszając większą cyfryzację i automatyzację procesów. Chociaż początkowo może to stanowić wyzwanie dla niektórych przedsiębiorców, w dłuższej perspektywie system ma potencjał do zwiększenia przejrzystości, zmniejszenia błędów w fakturach oraz usprawnienia procesów księgowych i administracyjnych. To wszystko może przyczynić się do bardziej efektywnego i zintegrowanego środowiska gospodarczego.

Biorąc pod uwagę, że implementacja Krajowego Systemu e-Faktur przyniesie istotne zmiany w rzeczywistości gospodarczej, zalecamy przygotowanie swoich systemów sprzedażowych lub zaopatrzenie się w programy do wystawiania faktur, ponieważ lipiec 2024 roku jest bliżej, niż może się wydawać.

Ważna informacja:

Niniejszy dokument został opracowany wyłącznie dla klientów KB Rachunkowość Sp. z o.o. i nie może być rozpowszechniany ani udostępniany innym odbiorcą bez zgody autora.

Źródło:

www.podatki.gov.pl

Nota prawna:

Niniejszy dokument, wraz z informacjami w nim zawartymi ma charakter informacyjny i nie stanowi porady prawnej, w związku z czym jego autor nie ponosi żadnej odpowiedzialności za ewentualne błędy, niekompletność lub nieaktualność informacji i za jakiegokolwiek szkody będące rezultatem oparcia się na tych informacjach.